

KÖR ANKA

Fatma Tutak

■ BİR:

Dağ meltemini yeniden yüzümde hissetmek ne güzel! Âşıklar onu sevgiliye hasret, sitem taşıyan bir arzuhâlcı, bir ulak olarak görür ve yanık türkülerine yoldaş ederler. Bense etrafımda oyalanıp yüzümde, saçlarımda gezinişini severim.

Tırmanışlara ara vereli bir iki ay ancak oldu ama bana asırlardır dağlardan uzak kalmışım gibi geliyor. Bu yüzyılların biriktirdiği dev kütle, bu kim bilir hangi sarsıntının, kaymanın, sıkışmanın sonucu sertleşip kaynamış küçük kayalar. Bu birbirine geçmiş kaburga kemikleri misali taş toprak ve bil umum canlı kalıntısı hamule... Bunda beni çeken ne var? İşte tırmanışlarda zihnimi meşgul eden kadim soru bu.

Bir ip, bir çekiç ve bir sırt çantasıdır bütün varlığım. Beni görünmez bağlarla kendine bağlayan, içi gerekli gereksiz eşyayla dolu, temeli derinlere kazılmış o beton yığını, evimi, gözümü kırpmadan ardımda bırakıyorum. Ellerimle bağladığım halatın bir ucu yukarı fırlattığım kancaya diğer ucu bacağıma bağlı. Hayatla aramdaki tek bağ bu. Ana rahmine tutunmuş cenin misali sıkı sıkıya yapışıyorum hayata. Dün yok, yarın yok; *“Yekpâre, geniş bir ânın/Parçalanmaz akışında”* “an”ı yaşıyorum hayır, “an”da yaşıyorum...

“Kökü bende bir sarmaşık olmuş dünya sezmekteyim.”

İşte o sarmaşığın ucuyla sarılıyorum dağa... Zira eşya insanı, hakikate ermeyi istemedikçe ya geçmişin dehlizlerine ya da geleceğin muğlak bilinmezine çekmeye meyillidir.

Yukarı çıktıkça hızlanan kalp atışlarımı şakaklarımda duyuyor yaşadığımı hissediyorum. Gittikçe kesilen nefesim, bitkin düşen bedenim, zirveye ulaşma arzusunun umudu diri tutarken aynı zamanda

insanı tükettiğini de hatırlatıyor. Acziyetimi görüyor, hükmedebileceklerimin sınırlılığını idrak ediyorum. Bunun “yin-yang”, gece-gündüz gibi birbirinin hem zıddı hem de varlık sebebi olduğuna dair bir farkındalık yaşıyorum.

İlk molayı zirveye çok yakın bir sekide, dalları seyrelmiş kökleri dışarı uğramış bir ağaç kalıntısının yanı başında veriyorum. Burada elinde bir kafatasıyla *Hamlet* sahnesi canlanıyor gözlerimin önünde. Şu yanı başımdaki ölü köklerden fışkıran cansız dallar o kafatasının bedenine ait kemikler sanki. Hayatı sorgulayan Hamlet’in hayatı sorgulatan sorusunu kendi kendime tekrar ediyorum: “*Var olmak mı yoksa olmamak mı?*”

İki:

Tam beş saat kırk altı dakikadır bu yarığın dibinde bileğin biraz üstünden kırıldığını tahmin ettiğim sağ bacağımın dayanılmaz acısı ile kıvranıyorum. Sırt çantam yanımda olmadığı için onu saramadım. Yine sırt çantam yanımda olmadığı için susuzluktan ölmek üzereyim. Güneş tepe noktasını aşalı epey oldu. Havanın kararmasına yaklaşık iki saat kaldı. Dağın bulunduğu yüzeyi kuzeydoğuya düştüğü için üstüne üstlük bir yarığın dibinde olduğumdan burası çoktan karardı ve soğudu, üşüyorum.

Normalde dikkatsiz biri değilimdir. Atacağım adımları önceden hesap eder kolay kolay yaş tahtaya basmam. Fakat bu kez, basiretim mi bağlandı nedir, yaş tahtaya olmasa da kökleri çürümüş o ağaca bastım ve kendimi burada, bu cehennem dibinde buldum. Şunu doğru dürüst anlat da anlayalım dediğini duyar gibiyim. Pekâlâ. Nefesleneyim diye oturduğum sekide mataramı almak için sırt çantamı çıkardım ve biraz su içtim. Sonra kancayı saplandığı yerden söküp kemerime yerleştirdim zira bundan sonrası için çok bir yolum kalmadığını tahmin ediyordum. Yola koyulmadan etrafa göz gezdirdim. Tırmanacağım yeri görmek için ayağımın biriyle yanında konakladığım ağacın iskelete dönmüş gövdesinden destek almaya kalkınca iyice gevşemiş olan kök yerinden oynadı ve ben herhangi bir yere tutunmaya fırsat bulamadan saniyeler içinde buraya yuvarlandım. Bileğimi nasıl kırdığımı sormayın çünkü ben de bilmiyorum. Düşerken kafamı sert bir yere çarpmış olmalıyım ki kısa mı uzun mu olduğunu kestiremediğim bir süre kendimden geçmişim. Ta ki kırık kemiğin dayanılmaz acısı beni uyandırınca kadar...

Sanio marka dijital kol saatime bakıp saniyeleri sayarak bazen çektiğim acı yüzünden bazen etrafta olabilecek birilerine sesimi duyurmak için bağırarak bazen de gökyüzünü seyrederek geçirdim bu beş saat bilmem kaç dakikayı. Sunturlu küfürler savurmakla dua etmek arasında mekik dokuduğum da oldu. İnsan başına gelebilecekleri aklından geçirse bile kendine konduramıyor sanırım. Aman canım ne kazası ne olabilir ki bana, hıh! Ama işte oluyor ve ben buradayım. Ne yapacağımı, bu yarıktan nasıl çıkacağımı hatta çıkıp çıkmayacağımı bile bilmiyorum. Umudum tükeniyor. Tamam, kabul ediyorum ölmedikçe umut kesilmiyor. Hayvani bir içgüdüyle muhakkak kurtulacağımı

yalnızca bunun yöntemini henüz bulamadığımı düşünüyorum. Bazen de bir mucize olacağını, bu kuş uçmaz kervan geçmez dağ başında birilerinin beni bulup kurtaracağını...

Bir filmde görmüştüm, başrol oyuncusu bir dağ tırmanışı esnasında tıpkı benim gibi bir yarığa düşüyordu. Onun durumu daha da umutsuzdu. Zira düşerken onunla beraber bir kaya yuvarlanmış ve dağcının bir kolu kaya ile yarığın duvarı arasında sıkışıp kalmıştı. Ne kadar uğraşsa da kolu sıkıştığı yerden kurtarmayı başaramamıştı. Kaya çok büyük ve ağırdı. Onu hareket ettirmeye güç yetiremiyordu. Günlerce o yarıktaki kalan dağcı açlık ve susuzlukla mücadele etti. Kolunu bir süre sonra hissetmemeye başladı. Sonunda kolun artık iflah olmayacak dereceye geldiğini anlayıp, çünkü bunca zamandır kan akışı aksamıştı ve sıkışan sinirler çoktan ölmüş olmalıydı, onu kopararak yarıktan çıkmayı başardı. Bunları düşününce kendi hâlime şükrediyorum. En azından yarığın dibi yumuşak bir kumla kaplı ve vücudumun sığabileceği genişlikte. Bu da bana kırık bileğim müsaade ettiği ölçüde hareket imkânı sağlıyor. Oturduğum yerden gözümü göğe dikmiş kıpırdamadan bunları düşünüyorum...

Üç:

Aygın baygın geçirdiğim dakikaların sonunda titreyerek kendime geliyorum. Çok üşümüşüm. İçerisi daha bir kararmış. Güneş henüz batmamıştır diye tahmin ediyorum. Ancak belki yarığın üstünü bir bulut kaplamıştır. Görüşüm netleşsin diye fersiz gözlerimi açıp kapatarak yukarı bakıyorum. Tepemdeki bir bulut kümesi olmadığını anlıyorum. Bu, yarığın tam tepeme rastlayan yerine konmuş devasa bir kuş. Ama öyle böyle değil! Böylesini daha önce hiç görmemiştim. Deve kuşu mu desem, tavus mu; yok canım tavus bu kadar iri olmaz. Deve kuşunu da bir çiftlikte görmüştüm o da değil. Ya Rabbi o zaman bu ne? Bulunduğum yerden iri pençelerini, o pençelerin dâhil olduğu, ortalama bir ağaç gövdesi büyüklüğündeki bacaklarını, sarı kırmızı tüylerle kaplı geniş göğsünü ve kocaman sivri gagasını görebiliyorum. Umarım aşağı bakacağı tutmaz. Sonum bu mu olacaktı yani? Kuş yemi mi olacaktım? Yok yok, daha neler filan demeyin! Abartmıyorum, hakikaten bu kuş beni parçalara ayırmaya gerek görmeden bir lokmada yutabilir. Ne o, gagasından aşağı ölü bir hayvanın bacakları mı sarkıyor? Aman Allah'ım, bu bir antilop yavrusuna benziyor! Hay aksi! Konacak başka yer yoktu sanki! Beni fark ederse bittiğimin resmidir. Yemese bile kedinin fareyle oynadığı gibi oynar mundar eder beni bu koca yaratık! Demek ki neymiş, filmin oynanacağı sahneyi, sahnenin yerini ve oyuncuların birçoğunu seçemediğimiz gibi hikâyenin sonunu da seçemiyor muyuz. Bu gerçeği de böylece öğrenmiş olduk!

Hadi uç artık be! Uçsana korkunç şey! Yuvarlanma yok mu senin?

Yok, hiç orali değil. Sanki mesken tutmuş bizim yarığın tepesini mendebur! Eğilip bakmasına gerek yok ki! Ya kokumu alırsa? Aman Allah'ım sen koru! Ne burun vardır şimdi bunda. Of, canımın yanması yetmiyormuş gibi bir de bu

dev mendebur çıktı başıma! Gagasında tuttuğu hayvancağızı da ne bekletip duruyor ki! Yutsa ya! Gerçi dişinin kovuğunu doldurmaz ama! Belki canı ara öğünde şöyle cıtır bir atıştırma çekmiştir, kim bilir? Sen şimdi onu bırak da kendi derdine yan oğlum!

Dur bakıyım, kıpırdanmaya başladı sanki. Gaga açılıyor, anlaşılan koca oğlanın atıştırma zamanı geldi. Hayvancağızı önce havaya hoplatıyor. Şimdi yutacak hop, derken antilop yavrusu yere düşmesin mi? Hem de nereye, tam da burnumun dibine! Eyvah, hay aksi, şansa bak! Aman bacaklar harekete geçti. O iki ağaç gövdesinin biri avı bulmak üzere uzanıp zemini yoklamaya başladı. Bu sırada henüz canlı olan yavrucak ayaklanıp tabana kuvvet! Meğer korkudan ölü taklidi yapıyormuş zavallı! Yoklama devam ediyor. Şu kırık bacak olmasaydı ben de kaçabilirdim. Aman, pek yakınımda geçti bu kez! İyice duvara sinmeli. Bari bir çukur, kovuk gibi bir şeyler olsaydı sığınabileceğim. Aman buldu! O dev pençe oyuncak havuzundan pelüş ayıcık kapan kepçe gibi gövdemden beni kavrayıp yukarı çıkardı. Buradan çıkalım diye dua ederken kastettiğim kesinlikle bu değildi. “İnsan dua ederken ne dilediğine dikkat etmeli.” sözünün mahiyetini böyle bir hâldeyken mi anlayacaktım!

Şu an kuşla burun burunayız. Sıkıca kapalı dev pençe bedenimi kocaman gaganın üst kısmındaki iki mağara deliğini andıran burun deliklerine yaklaştırıyor. Elektrikli süpürgeye çekilen zavallı börtü böceğin hissettiği son şey bu olmalı. Mağaranın içeri çekilen hava akımına kapılmamı yine bedenimi kavramış dev pençe önlüyor. Koklanıyorum. İştah açıcı bir kokum yoktur umarım.

DÖRT:

Dev pençe gövdeyi burun deliklerinden uzaklaştırmıştı. Fakat hâlâ havada ve kuşun yüzünün hizasında olduğumu tahmin ediyordum. Tahmin ediyordum dedim çünkü o an soluğumu tutmuş gözlerimi sımsıkı kapatmışım. Bir yabancıyla kişisel sınırınızı aşacak derecede yakınlaşmak zorunda kalırsanız, mesela tamamen dolu bir toplu taşıma aracında, yakınınızdaki kişilerden bakışlarınızı kaçırır yahut gözlerinizi kaparsınız. Bu sizin gayriihtiyari en masum ve tabii sınır koyma şeklinizdir. Kuş beni yüzüne doğru yaklaştırırken onunla göz göze gelmemek için bu yola başvurmıştım sanırım. Yüreğim ağzımda soluğumu kontrol etmeye çalışırken bir anlık cesaretle gözlerimi açıp ona baktım. Devasa kuşun gözlerinin olması gereken yerler tüylerle kaplıydı ve aralarından sızan en ufak bir ışıltı yoktu. Bu, uzamış tüylerin gözü kapatması durumu değildi. Bu yaratığın gözleri yoktu. Düpedüz kördü ve muhtemelen öyle doğmuştu. Hah, demek o yüzden düşen avını ayaklarıyla yoklayarak arıyordu. Beni de o yüzden önce burnuna götürüp... Tamam, olay açıklığa kavuştu ve ayrıca jetonum köşeli değildi. Hayır, anlamam hiç de uzun sürmedi!

Kör Anka, bulunduğu yerde yönünü boşluğa çevirdi. Anka olduğunu nereden mi anladım? Tabii ki tüylerinin renginden. O, derin bir dinginlik içinde akşam rüzgârının, boynundan ve kuyruğundan aşağı sarkan sarı alev renkli teleklerle

oynamasına izin veriyordu. Bense bacağımanın ağrısını ve içinde bulunduğum durumun vahametini unutup şaşkınlıktan şaşkınlığa düşüyordum. Varlığı bile şüpheli bir masal kuşu gelip beni kurtarmıştı. Üstelik de kördü.

Yüzünü sağa sola çevirip etrafı dikkatlice dinledikten sonra dev kanatlarını açtı. Ferah ferah ikişer metreyi bulan o kanatları çırpmaya başladığında ise ben pervanesi dönen bir helikopterin yanındaymışım gibi savruldu. Neyse ki bu kez tutunacağım dalı iyi seçmiş sağlam bir kayaya sıkıca sarılmıştım.

Bugün bunları yazarken yaşadıklarımın o anki hâl içinde zihnimin bir oyunu mu yoksa gerçek mi olduğunu sorgulamaktan kendimi alamıyorum. Olaylara kendi açımdan bakıp bunun yalnızca benim hikâyem olduğu yanılsamasından azade ve tamamen objektif olarak yazılması gerektiğinin ayrımına vardım. Bu hem benim hem de Kör Anka'nın hikâyesi...